

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 96. sjednice održane 3. i 9. decembra 2025. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ o razmatranju **PREDLOGA FINANSIJSKOG PLANA SA PLANOM RADA REGULATORNE AGENCIJE ZA ENERGETIKU I REGULISANE KOMUNALNE DJELATNOSTI ZA 2026. GODINU**

Odbor je, imajući u vidu uvodno obrazloženje predsjednika Odbora Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, konstatovao da se planirane aktivnosti Agencije za 2026. godinu, odnose na normativne aktivnosti; utvrđivanje cijena i naknada i davanje saglasnosti na predlog cijena; odlučivanje po zahtjevima za izdavanje licenci za obavljanje energetske djelatnosti; utvrđivanje statusa zatvorenog distributivnog sistema; davanje saglasnosti na planove razvoja i investicione planove operatora sistema; stručni nadzor nad radom energetske djelatnosti; zaštitu kupaca i ostvarivanje saradnje sa međunarodnim organizacijama. Istakao je da će rad Agencije biti usklađen sa obavezama definisanim novim Zakonom o energetici koji je usvojen u martu 2025. godine; kao i sa dodatnim obavezama koje će biti obuhvaćene novim zakonima (Zakon o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa i Zakon o prekograničnim energetskim infrastrukturnim projektima), a čije se usvajanje očekuje do kraja 2025. i početkom 2026. godine.

U odnosu na Predlog finansijskog plana za 2026. godinu, Odbor je konstatovao da je Agencija planirala ukupane prihode u iznosu od 2.047.420,00€ i ukupne rashode na istom nivou kao i prihode, ali i na približno istom nivou kao i za 2025. godinu, a čine ih: rashodi poslovanja u iznosu od 1.894.420,00€, rezerva od 85.000,00€ i amortizacija osnovnih sredstava u iznosu od 68.000,00€.

Na Odboru je konstatovano da je finansijski plan Agencije veći za 1,25% za 2026. u odnosu na 2025. godinu i da ne predviđa dodatno zapošljavanje u narednoj godini, pa je poslanike interesovalo na šta se odnosi rast zarada u iznosu od 20.000 eura i da li su postojeći kadrovski kapaciteti adekvatni tj. da li Agencija uspijeva da zadrži kadar s obzirom da su zarade u energetskim kompanijama veoma visoke.

Tokom rasprave posebna pažnja je posvećena najavljenom rastu cijena električne energije od 2% i potencijalnom rastu usljed primjene CBAM-a (Mehanizam za prekogranično prilagođavanje ugljenika). Poslanici su podsjetili da je rast od 2% rezultat regulacije cijena od strane Agencije, pa su zatražili dodatno pojašnjenje, zbog javnosti, o mogućem dodatnom rastu cijene od strane EPCG-a jer ne postoje zakonska ograničenja koja su bila ranije. Naime, interesovalo ih je da li postoji jasna projekcija u vezi sa onim što donosi primjena CBAM-a koji stupa na snagu 01.01.2026. godine, imajući u vidu da TE Pljevlja još uvijek čini stabilan izvor snabdijevanja električnom energijom, kao i poslovni gubitak EPCG-a u 2025. godini.

U dijelu regulisanih komunalnih djelatnosti, pojedini poslanici su iskazali mišljenje da je stanje preduzeća u tim oblastima vrlo problematično i da se suočavaju sa velikim izazovima. Podsjetili su da 2025. godinu bilježi enorman rast cijena vode ali da se otvara prostor da cijene budu korigovane na niže za 2026. godinu. U vezi sa tim, poslanike je interesovalo ko utvrđuje iznos cijena isporučene vode i cijena usluga odvođenja otpadnih voda, odnosno da li je to odluka Agencije ili lokalnih skupština. Dodatno, zatražili su objašnjenje kako se obračunava varijabilni dio cijene komunalnih djelatnosti. Naime, ukazali su na potrebu veće transparentnosti prema građanima u dijelu načina na koji se cijene formiraju i da se preciznije pojasne nadležnosti i odgovornosti institucija.

Takođe, jedan poslanik je izrazio primjedu što se nije posvetilo više pažnje kandidatima prilikom imenovanja članova Odbora Agencije jer je nakon šest mjeseci jedan član Odbora Agencije stekao pravo na penziju, zbog čega se, u relativno kratkom roku, mora ponovo raspisivati javni poziv.

Između ostalog, postavljeno je i pitanje da li je, od uspostavljanja novog sastava Odbora Agencije, izdata ijedna dozvola privremenog povlašćenog statusa za proizvođače obnovljivih izvora energije jer je ta praksa bila značajno zastupljena u prethodnom periodu.

Tokom sjednice, odgovore na pitanja poslanika, pored predsjednika Odbora Agencije dao je i izvršni direktor Agencije koji je, između ostalog, saopštio da Agencija nema direktnu nadležnost nad primjenom CBAM-a, ali da su informisani da iako se pokušava odložiti primjena ovog mehanizma ipak još uvijek nije odložena. Ukoliko stupi na snagu, tada će se u 2026. godini vršiti proračuni, a plaćanja od strane EPCG-a će biti od 2027. godine i iznos će dominantno zavisiti od izvoza. Istakao je da će veliki uticaj biti na prihode od prekograničnih kapaciteta koji su kod CGES-a, tj. da će energija koja ide preko podmorskog kabla biti smanjena pa će i prihodi CGES-a biti smanjeni po tom osnovu.

Takođe, kazao je da je 2026. godina, shodno Zakonu o energetici, izuzetak u smislu utvrđivanja regulatornog perioda zbog čega je došlo do blagog rasta cijena električne energije, dok je kod regulisanih komunalnih djelatnosti kazao da se cijene donose dvostrukom saglasnošću, prvo Agencija pa lokalna skupština, te da se fiksni dio cijene utvrđuje po korisniku a varijabilni dio po metru kubnom u zavisnosti da li je u pitanju vodosnabdijevanje ili otpadne vode.

Odbor je, nakon izjašnjavanja, sa sedam glasova „za“ i tri glasa „uzdržan, odlučio da predloži Skupštini da donese sljedeću

ODLUKU

Usvaja se Finansijski plan sa Planom rada Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti za 2026. godinu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određena je poslanica Zdenka Popović.

